עין משפמ

נר מצוה

מח א ב מיי׳ פ״ב מהל׳

נא טוש"ע אה"ע סי' קסו

סעיף ג: מש ג מיי פ"ז מהלי שבועות הל"י סמג

לאוין רמח:

לעזי רש"י

פריזר"א [פרי"ט]. מטוגן.

מוסת רש"י

מה ביאה דיבמה בעל

כאוכם קנאה (שם יט:). מה קידושין דמדעתה. והלכה והיתה לאיש אחר

מדעתה משמע (שם). כשהיא נערה. וכ"ש

כשהיא קטנה אם קבל קבטית קומט מס קבל קדושין מקודשת (לעיל מא.). מאן תנא התקדשי התקדשי. הוא דהוי פרטא אבל בזו ובזו לאו

פרטא הוא (לקמן מו.)**. עד**

שיאמר שבועה לכל

אחד ואחד. עד שיאמר לכל אחד ואחד שבועה לא לך ונמלא בכולן לשקר, אבל

אמר שבועה לא לך ולא לך

סו. וכעי"ז שם פז:).

תום' ר"י הזקן

אינו חייב אלא אר

ברחה. אמרינו

ברוזוי. מנוניק (ח:). ויבמה בעל דאם בא עליה

. גרוא"ה. עגור.

א) רש"ל מ"ז, ב) [בכת"י: והרי], ג) יבמות יט:, ד) לעיל מא,, ה) לקמן מו., ולחמו מו. שבועות לו: ו) [נקמן מו. שבועות מ. גדרים סו. פו:], ז) שבועות לח. ע"ש, **ה**) [בכת"י: רבי אליעזר אומר. וכ"ה לפנינו ע) ובכת"י: חבור חבורתה. ע"א], ל) [בכת"י: הוה], () [לעיל ט ע"ב, ע"ש, וע' היטב רש"י יבמות יט: ד"ה קדושין], מ) ויבמות נושח. ב) ונדל"ל: דאמילון. ע) [עיין רש"ש], פּ) [נ"ל לא. (רש"ל)], ל) ["ופרטו" ליתא בדפו"ר והס"ד. ומתה"ד פרט שבועה שאין וכו'. ועיין רש"ל ומהרש"ח], ק) [ירמיה ח], ר) [יבמות ט ע"א],

תורה אור השלם ו. ויצאה מביתו והלכה והַיתָה לאִיש אַחַר: דברים כד ב

מוסף תוספות

לעמוד קודם א. [ד]נוגעין בעדותן הן ואינן עדים ואין האשה מקודשת על פיהם ואינה צריכה גט דהוו להו קדושיז בלא עדים ואפילו כלל וכו׳. תוס׳ ריד. ב. דלמא בטענה זו הושוו שניהם בטענה אחרת לא יהיו שניהם משווין לדעת אחת. שטמ״ק כתובות יט ע״ב. ג. דלית לה יד בעלמא ולא שליחות. רינונ"ל ונו"ם ד ונועמא ברשות אביה היא ואעפ״כ היא עצמה מקבלת גיטה . דעת דמציא זכיא לנפשה. ר"ן וע"ע כתוס' רי"ל. והא ר זע ע כמוט רי זיוהא דאמר ר״ל כמחלוקת בגרושין כך מחלוקת בקדושין לענין נערה ששנויה במשנתינו בין נערה בשנתינו בפירוש קאמר דאילו בקטנה מודו כולרי דקרושיז ארי רמב"ן ועי׳ תוס׳ לקמן מד. ל"ה לוות. ה. והורה כד סד: ד״ה וכל. ו. שנגררת אחר כל אחד ונוהגים בה מנהג הפקר. תוס' יכתות קיג ע"ב. ז. כלומר אינה מגורשת ואמורה אפי׳ מומ' הרח"ש. מו ולפי"ז מתוקמא הך סיפא שאינה יודעת וכו׳ ביש לה אב כר' יהודה מאי איריא אינה יודעת לשמור את גיטה דאינה לשמור אינה מתגרשת ע"י עצמה אכל באין לה אב מיתוקמא שפיר כר' יהודה. מוס'

גיטין סד: ד"ה וכל ועי׳ מהרש"ח ותוס׳ הרח״ש. ע"כ מעמוד קודם. א. וכעין זה בפ"ק (יט.)

קטנה. שהיא שומרת יבם מן האירוסין דעדיין רשות אביה עליה במאמר דבע"ב ורבי היא. וא"ת א"כ מאי קאמר קטנה אין כל זמן שלא השיאה: והנערה בין מדעם אביה וכו'. אלמא היכא

> לו אבל גירושין שישנה בעל כרחה בין היא בין אביה דמה לנו לדעתו כי מקבל ליה איהו נמי על כרחיה הוא: ורבי היא. דאמר מאמר תופס ביבמה בעל כרחה אם זרק לה כסף ואמר לה הרי את מקודשת לי: רבי חמר קנה. כשחר מחמר להיות לריכה גט למאמר זה אם בא לחלון להש: ביאה דיבמה. קניא לה בעל כרחה דנפקא לן מויבמהס בפ"ק דיבמות (דף ח:): וה"ל מסתברא. דהא דקתני גבי מאמר בין היא בין אביה במאמר על כרחה קאי אבל בשאר קידושין אביה ולא היא כר׳ יוחנן: מדקחני סיפא. בההיא והנערה בין מדעת אביה בין מדעת עלמה מה שחין כן בקידושין: ההיא ר' יהודה היא. וא"ת במאמר מ"ט מודה ומ"ש מאמר מגירושין הרי שניהם על כרחה לקמיה פריך לה ומשני שכן זקוקה ועומדת: מה שחין כן בגירושין מיבעי ליה. יו ואפילו בגירושין דחיתנהו בעל כרחה פליג ר' יהודה נמי ואמר אין שתי ידים זוכות כאחת: מ"ש מאמר. כיון דבגירושין פליג דאיתנייהו בעל כרחה ומ"ש מאמר דמודה בה: הואיל וזקוקה ועומדת. לפיכך תופס בה בכל דהו: השתא דאתית להכי. דתלית טעמא משום דוקוקה ועומדת לרבי יוחנן נמי לטעמיה קמא דיהיב רבי שיוחנן למלתייהו דרבנן דגירושין מכנסת עלמה לרשות אביה והידושיו מפקעת עלמה ואותיבנא ממאמר דמפקעת עלמה לא תיקשי דאיכא לשנויי נמי שאני מאמר הואיל וזקוקה ועומדת: בה ובשלוחה לח. חלמח נערה שיש לה אב לא מקדשה עלמה והס"ד דברי הכל היא: התקדשי לי כו'. אם יש באחת מהן שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אין מצטרפין לש"פ דכיון דחמר בכל חדח התקדשי כל חדא הוו קידושין באפי נפשייהו: מאן תנת. דבעינו התהדשי התהדשי וחי לא אמר התקדשי לכל חדא אלא התקדשי לי בזו ובזו הוו מלטרפי לפרוטה: ר"ש היא דאמר. גבי חמשה תובעין אותו תן לנו פקדון שיש בידך ואמר שבועה שאין לך בידי לא לך © ולא לך אינו חייב אלא אחת עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד: ובפרטי סבר לה כר"ש. דלה חשיב

אקמנה מן האירוסין אין עושים בה מאמר אלא מדעת אביה והנערה בין מדעת עצמה בין מדעת אביה 🌣 (מה שאין כן בקידושין) אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רבי יוםי בר' חנינא מאי מעמיה דר' יוחנן אליבא דרבנן קידושין דמדעתה אביה ולא היא גירושין דבעל כרחה בין היא בין אביה יחרי מאמר דמדעתה וקתני בין היא ובין אביה התם במאמר דבעל כרחה ורבי היא דתניא ∘העושה מאמר ביבמתו שלא מדעתה רבי אומר קנה וחכ"א ילא קנה מאי מעמיה דרבי גמר מביאה דיבמה מה ביאה דיבמה בעל כרחה אף הכא נמי בע"כ ורבנז סברי ילפינן מקידושין מה קידושין דמדעתה אף ה"נ דמדעתה במאי קמיפלגי רבי סבר מילי דיבמה מיבמה הוה ליה למִילף וְרבֹנְן סברי קירושין מקירושין הוה ליה למילף ה"ג מסתברא כדקא מתרץ רבי יוחנן מדקתני סיפא מה שאין כן בקידושין אלא נימא תיהוי תיובתא דר"ל אמר לך ר"ל הא מני רבי יהודה היא דאמר אין שתי ידים זוכות כאחת אי רבי יהודה מה שאין כן בקירושין מה שאין כן בגירושין מיבעי ליה אין ה"נ איידי דתנא מאמר דדמי לקידושין תנא נמי מה שאין כן בקירושין ורבי יהודה מאי שנא מאמר הואיל וזקוקה ועומדת השתא דאתית להכי ר' יוחנן גמי לא תיקשי לך מעיקרא שאני מאמר הואיל וזקוקה ועומרת תנן האיש מקדש את בתו כשהיא נערה בוֹ י

ובשלוחו בוֹ ובְשלוחו אין בה ובְשלוחה לא קטנה תיובתא דר"ל אמר לך ר"ל הא נמי רבי יהודה היא ומי מצית מוקמת לה כרבי יהודה והקתני סיפא יהאומר לאשה התקדשי לי בתמרה זו התקדשי לי בזו ואמרינן מאן תנא התקדשי התקדשי ואמר רבה ר"ש היא ידאמר עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד וכי תימא כולה ר' יהודה ובפרטי סבר לה כר"ש ומי סבר לה והתניא "זה הכלל כלל אינו חייב אלא אחת פרט חייב על כל אחת ואחת דברי ר"מ רבי יהודה אומר ישבועה לא לך לא לך חייב על כל אחת ואחת ∞רא"א לא לך לא לך לא לך ולא לך שבועה חייב על כל אחת ואחת ר' שמעון אומר לעולם אינו חייב עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד אלא כולה ר' שמעון היא ובשליחות סבר לה כרבי יהודה ר' אסי לא על לבי מדרשא אשכחיה לרבי זירא אמר ליה מאי אמור האידנא בי מדרשא אמר ליה אף אנא לא עייל ר' אבין הוא דעייל ואמר ייחברותא כולה כר' יוחגן וצווח ריש לקיש כי כרוכיא יויצאה והיתה׳ וליכא דאשגח ביה אמר ליה רבי אבין בר סמכא הוא אמר ליה אין כמין ימאָ למיגני יהוא אמר רב נחמן בר יצחק אנא לא רבי אבין ברבי חייא ולא רבי אבין בר כהנא אלא רבי אבין סתם למאי נפקא מינה למירמא דידיה אדידיה: בעא מיניה רבא מרב נחמן

שבועה: כלל אינו חייב אלא אחת. ובשבועות מפרש איזהו כללו של ר"מ ³ ופרטו: שבועה. שאין לך בידי ולא לך ולא לך: חייב. אשם גזילות: לא לך לא לך. דוקא בלא וי"ו אבל ולא לך ולא לך כללא הוי: לא לך ולא לך שבועה. דבעינן שבועה באחרונה אבל אם הזכיר שבועה תחלה לא שדינן אכולהו וכללא הוי: אלא. מתני׳ דהתקדשי התקדשי ר"ש היא: ובשליחות מבר לה כרבי יהודה. דאביה בולא היא: אלא נמי לא הואי בי מדרשא אבל רבי אבין הוה בבי מדרשא. והוא אמר לי לאחר שילא שחברו כל חבורות ולא היא: אלא נמי לא הואי בי מדרשא אבל רבי אבין הוה בדי מדרשא. והוא אמר לי לאחר שילא שחברו כל חבורות של בית המדרש ונמנו וגמרו כרבי יוחנן דבקידושין אביה ולא היא: כי כרוכיא. תרגום של עגור 🕫. גרוא"ה בלע"ז: ויצאה והיסה. כך היה לועק הא כתיב וילאה והיתה הויה כיליאה מה גירושין בין היא בין אביה אף קידושין בין היא בין אביה: אמר ליה ואבין בר סמכא הוא. בלשון שאילה קאמר ליה ובקי אתה ברבי אבין זה שיש לסמוך על דבריו שמדקדק בשמועתו שאינו משכח: כמין ימא לטגני. לא היתה לו שהות שכחה בנתים שכשילא מבית המדרש אמרה לי מיד כשולה דג מן הים והמחבת נתונה על האור לתמו במוכו בשמן לטגנו. טגני פריזר"א בלע"ו: אנא לא ר' אבין ברבי חייא. בשמועה זו של ר' אבין לא שמעתי איזה אבין הוא: נערה

עושין בה מאמר אלא מדעת אביה והנערה מדעתה

דמפקעת עלמה מרשות אב קיימי נמי רבנן במילחייהו: קידושין ומדעת אביה ואי כרבי הא לא בעינן לא דעתה ולא דעת אביה דמפקעת עלמה מרשות לה אביה ולא היא. שהתורה זיכתה וי"ל דהכי קאמר לריך להודיע לה או לאביה ואח"כ יקדשנה בעל כרחה א: מאר שנא מאמר. פירו׳ אמאי

מחלק מאמר מגירושין אי משום דמאמר בע"כ גירושין נמי בע"כ נינסו: רבי יהודה אומר שבועה לא לך לא לך חייב על כל אחת. כך גירסת הקונט׳ ופי׳ דבענין זה הוי פרטאב אבל אמר שבועה לא לך ולא לך כללא הוי ואינו חייב אלא אחת דוי"ו מוסיף על ענין ראשוןי ור"ת גורם איפכא דאדרבה כשאומר ולא לך ולא לך משמע שהוא נשבע לכל אחד אבל כשאומר לא לך לא

לך אינו חייב אלא אחת: צוות ר"ל ויצאה והיתה. ואע"ג דאפילו ר"ל לא מקיש הויה ליניאה שהרי בקטנה היא מתגרשת אף ע"י עלמה לרבנו אם יש לה דעת לשמור גיטה ואינה מתקדשת על ידי עלמה ג מ״מ יש לנו להשוותם בכל מה שנוכל מלשון ויצאה והיתה א״כ אין לנו לחלק בין קידושין לגירושין בנערה דנהי נמי דמחלקין גבי קטנה היינו משום שאין לה יד לקבל קידושין אבל לקבל גיטה יש לה

יד כיון שנשחת: במין ימא למיגני. פי׳ בקונטרס לא היתה שהות שכחה בנתים כמו שולה דגים מן הים והמחבת נתונה על האור לתתן בתוכה בשמן

לטגנן ור״ח פירש דשני מקומות הם וקרובים זה לזה כלומר אין אדם משקר כה"ג דכיון דמקום קרוב הוא סבר אי משקרנא אתי אינש אחרינא ומכחישני הילכך לא משקר:

מאי טעמא דר׳ יוחנן. דמשוי חלוק לרבנן בין . קדושין לגיטין. דמדעתה. ולא היא. שנערה שיש לה אר חלויה מכל כרחה. בעל מגרשה מה צורך לדעת האב אע״פ שיש לה אב. מארר צוון לועוז האב אע"פ שיש לה אב. מאמר. חכמים תקנו שיקדש אדם יבמתו בכסף ואותן וקס"ד דרבנן דרבי תנו לה . דבעו מדעתה. ושאני דרבי היא דאמר בעל כרחה מצי למעבד מאמר. כדקא מתרץ ר' יוחנן. דרבנן היא. מאי שנא מאמר. בין היא בין אביה מקדושין דעלמא. זקוקה. מחמת דעלמא. זקוקה. מחמת קדושי אחיו. לר׳ יוחנן. לעיל לא תקשי והרי דרבנן תנו לה ה דמאמר ליתיה בעל כרחה בין אביה, דשאני מאמר קדושיז הואיל משאר נאספו כל בני הישיבה ואמרו כר' יוחנז דאמר אביה ולא היא. כרוכיא. גרווא"ה כלע"ז, ויצאה השגיחו בדברו, ... ברחיר לא (השגיחו) כרחיך לא (השגיחו) איתקוש לגבי האי מילתא דהא גרושיה בעל כרחה, ומשום הכי אמור רבנן

לדעת האב

בזה

הרי בעל כרחו מגרשה.

מדעתה הילכך אביה ולא

. היא. שהרי מה שצריך

הכל תלוי בדעת האב ודעתה אינו כלום. אי נמי לא ס״ל שיהא כלל בכל מקום דאיתקש יציאה להוייה אלא היכא דאיתמר איתמר והיכא דלא איתמר לא איתמר.

רמפרש שצריך להודיעה. מוס' טוך. עי' לעיל דף ה. תוס' ד"ה שכן. ב. שאע"פ שלא הזכיר אלא שבועה אחת כיון דאמר לא לך לא לך שבועות חלוקות הן דשבועה דאמר פעיקרא קיימא אכל חד מינייהו כאילו פירש. ליעכ"6, ג. דלא עדיפא משאין לה אב דלאו בת קדושין היא אלא מדרבנן. מוס׳ טוך לעיל מג:

פרטא עד שיאמר לכל אחד ואחד